WIKIPÉDIA

Csecsen nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **csecsen nyelv** (önmegnevezés: Noxçiyn mott/Нохчийн мотт) az közép-kaukázusi (nahi-dagesztáni) csoporton belül a nahi-nyelvek csoportjába sorolható. Az ingussal részben kölcsönösen érthető, ez a két nyelv képezi a vejnahi nyelvcsoportot.

Csecsen nyelv Нохчийн мотт / نَاخچیین موٓتت / ნახჩიე მუოთთ	
Kiejtés	[ˈnɔx.t͡ʃiːn mu̯ɔt]
Beszélik	Oroszország
Terület	Csecsenföld
Beszélők száma	1,4 millió fő
Nyelvcsalád	kaukázusi nakh vainakh
Írásrendszer	cirill ábécé latin ábécé Csecsen ábécé
Hivatalos állapot	
Hivatalos	Oroszország ▪ Csecsenföld ▪ Dagesztán
Nyelvkódok	
ISO 639-1	ce
ISO 639-2	che
ISO 639-3	che (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=che)

A Wikimédia Commons tartalmaz *Нохчийн мотт / نَاخچیین موٓتت / ნახჩიე მუოთთ* témájú médiaállományokat.

Történet

A csecsen nyelv ábécéjét az oroszországi Októberi Forradalom után alkották meg, és az addig használt arab ábécé helyett a latin betűket vették alapul. 1938-ban mégis a cirillt vezették be bizonyos kiegészítő jelekkel az olyan hangok részére, amelyek a cirill ábécében nem léteztek,(аь [æ], оь [ø], уь [y], хI [h]) Az utóbbi években újra használatos a latin ábécé egy változata, amely a török írás befolyásával alakult ki, pl./ş/ az [ʃ]) leképezésére.

Források

1. Gugiev, Ch. G. [u.a.] 1940. Noxçiyn mettan grammatika. Groznyj. (csecsenül)
2. Klimov, Georgij A. 1994 [1986]. Einführung in die kaukasische Sprachwissenschaft, aus dem Russischen übersetzt und bearbeitet von Jost Gippert. Hamburg: Buske.
3. Nichols, Johanna. 1994. "Chechen". In: The Indigenous Languages of the Caucasus, Bd. 4, hrsg. von Rieks Smeets. Delmar/New York: Caravan Books S. 1–77.
4. Nichols, Johanna; Vagapov, Arbi (2004): Chechen-English and English-Chechen Dictionary. London: Routledge. 0-415-31594-8
5. Алироев, Ибрагим Юнусович, Хамидова, З. Х. (2005): Чеченско-Русский Словарь. Москва (csecsen -ororsz szótár rövid nyelvtannal)
6. Мациев, Ахмат Гехаевич (1961): Чеченско-Русский Словарь. Москва: Государственное Издательство Иностранных и Национальных Словарей.

További információk